

ČKA podporuje udržitelnost v architektuře

Česká komora architektů (ČKA) si je vědoma důležitosti udržitelnosti v oblasti architektury a toto téma si stanovuje jako jednu ze svých priorit. Ustavila proto pracovní skupinu Udržitelnost a vydává sedm tezí ČKA pro udržitelnou architekturu. ČKA vnímá jako svoji úlohu být pro toto téma veřejnou autoritou.

„Člověk má svým působením zásadní vliv na utvářené prostředí, což zcela platí i pro navrhování, a proto je nezbytné, aby při této činnosti konal v souladu s principy udržitelnosti,“ říká 1. místopředseda ČKA a předseda PS Udržitelnost Petr Lešek. „Udržitelnost v architektuře se přitom myslí dlouhodobá udržitelnost, přínosnost a návratnost investice do proměny prostředí, která zároveň minimalizuje negativní dopady na své okolí,“ vysvětluje. Konkrétně to znamená vyvážené plánování, omezení energetické náročnosti užitím obnovitelných zdrojů, šetření vodními zdroji – například využíváním dešťové a šedé vody, vytváření zdravého a příjemného prostředí pro uživatele, používání obnovitelných materiálů nebo efektivnější nakládání s existujícím vystavěným prostředím.

První ze sedmi tezí je **komplexnost řešení a přístup**. Každý projekt musí zohledňovat lokální podmínky, okolnosti a komunity s vědomím globálních souvislostí. Klíčová je přitom týmová mezioborová spolupráce, což by měly zohledňovat výběrové procesy ve veřejné sféře i nastavování dotačních systémů. Dalším bodem tezí je upozornění na **klíčovou úlohu urbanismu a plánování krajiny**. Zásadní je totiž celková situace uspořádání krajiny včetně zastavěného prostředí. Dlouhodobě výhodnější je nezabírat dosud nezastavěné plochy, ale pečovat o již zastavěné včetně revitalizace brownfieldů. Důležité je komplexní plánování veřejného prostoru včetně udržitelné dopravy a modrozelené infrastruktury. Třetí tezí je **vysoká kvalita architektury**. Jen

po všech stránkách kvalitní, příjemné, trvanlivé, upravitelné, zdravé, pěkné a energeticky úsporné budovy, ale i veřejný prostor, krajinářské stavby a prostředí obecně, budou využívány dlouhodobě, a tedy budou udržitelné. Čtvrtým bodem je **hospodárné nakládání se zdroji**. Jakákoliv nová aktivita musí nejprve zvážit využití stávajících zdrojů a možnost přestavby stávajících a nevyhovujících struktur. Do finančního plánování výstavby je nutno zahrnout rozvahu o nákladech životního cyklu včetně energetické náročnosti, nákladů na údržbu, provozních nákladů a dopadu na zdraví a spokojenost obyvatel. Cirkulární stavebnictví je téma, kterému by měla být věnována pozornost. Cílem je uhlíková neutralita. Pátou tezí je **vhodný legislativní rámec**. Legislativa, vyhlášky a normy musí napomáhat novým a inovativním řešením, nikoliv jim bránit. Cílem ČKA je prosadit ve stavebním zákoně postavení zelené infrastruktury na úrovni ostatních infrastruktur. Posledními dvěma tezemi, nikoli však svým významem, jsou **aktivní role veřejného sektoru a zapojení veřejnosti**. Veřejný investor musí jít příkladem a udržitelnost musí být tématem veřejným, nikoli jen odborníků. Důležité je zpracování stručných a skutečně užívaných strategií. Odborníci a média se musejí věnovat kultivované osvětě uživatelů. ČKA chce jako veřejná autorita v rámci tématu podporovat mezioborovou spolupráci a vzájemný respekt mezi odborníky. Hodlá nadále podporovat vzdělávání svých členů v této oblasti a přenášet téma mezi odbornou i laickou veřejnost.

Před více než rokem ČKA podepsala memorandum o spolupráci s Českou radou pro šetrné budovy (CZGBC), která pro členskou základnu pravidelně připravuje odborné semináře věnující se například cirkulární ekonomice, energetickým úsporám, hospodaření s vodou, zdravému vnitřnímu prostředí nebo certifikaci budov. „Spolupráce s architekty je velmi důležitým prvkem naší mise. Cílem České rady pro šetrné budovy je totiž vzdělávání veřejnosti, a to i té odborné, v otázkách

nejnovějších principů udržitelnosti,“ připomněla hlavní přínosy spolupráce výkonná ředitelka České rady pro šetrné budovy Simona Kalvoda. Plné znění sedmi tezí ČKA pro udržitelnou architekturu je dostupné na: <https://www.cka.cz/cs/cka/kontakty/pracovni-skupiny/ps-udrizitelnost>

[ČKA, 3. 5. 2021]

Nové metodiky pomáhají obcím plánovat veřejná prostranství a městům hospodařit s dešťovou vodou

Univerzitní centrum energeticky efektivních budov (UCEEB) ČVUT vytvořilo průvodce plánováním proměny veřejných prostranství pro představitele menších obcí a metodiku věnující se udržitelnému nakládání s dešťovými vodami v městském prostředí. Obě publikace, které vznikly s přispěním Technologické agentury ČR, jsou volně dostupné na internetu, odkud si je už stáhlo několik tisíc odborníků a zástupců měst a obcí.

Certifikovaná **Metodika plánování veřejných prostranství malých obcí** je výstupem tříletého úsilí týmu urbanistů a sociálních vědců ČVUT UCEEB pod vedením Ing. arch. Martiny Sýkorové a Mgr. et Mgr. Michaely Malé. Cílem publikace je poskytnout starostům a obecním zastupitelům možnost stát se rovnocennými partnery v dialogu s nezastupitelnými odborníky i úřady, mít vlastní vizi, dokázat zvážit výhody a nevýhody navrhovaných řešení a dělat informovaná rozhodnutí.

Hlavní část metodiky pomáhá představitelům menších obcí zorientovat se v problematice veřejných prostranství pro následné jednání s odborníky i úřady, provází je krok za krokem procesem přípravy a formulace zadání studie a popisuje doporučené postupy při výběru zpracovatele.

Na tuto hlavní část navazuje několik příloh – první sada příruček popisuje základní principy kvalitního hmotného (architektonického) prostředí veřejných prostranství i způsoby a postupy, jak a proč zapojovat veřejnost a zjišťovat její potřeby. Druhá sada příruček obsahuje doporučený seznam kapitol zadání pro různé v metodice definované typy studií. „Věříme, že starostové a zastupitelé, kteří si tyto příručky prostudují a budou se jimi řídit, přispějí ke vzniku kvalitního veřejného prostoru naplňujícího potřeby obyvatel i návštěvníků obce,“ říká Michaela Malá.

Metodika věnující se udržitelnému nakládání s dešťovými vodami v městském prostředí vznikla v rámci dvouleté spolupráce týmů ČVUT UCEEB pod vedením Ing. arch. Martiny Sýkorové a Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem v čele s Janem Macháčem. Publikace s názvem „**Voda ve městě: Metodika pro hospodaření s dešťovou vodou ve vazbě na zelenou infrastrukturu**“ provádí představitele měst přípravou, plánováním, realizací i údržbou opatření pro hospodaření s dešťovou vodou (HDV) ve vazbě na modrou a zelenou infrastrukturu.

„Kvůli stále častějším projevům klimatické změny, kdy se střídají delší období sucha a přívalové srážky, si nejen akademická sféra, ale i zástupci samosprávy, státní správy a široká veřejnost uvědomují potřebu s dešťovou vodou lépe hospodařit – umožnit jí zasáknout se v místě jejího dopadu, po určitou dobu ji zadržet a dále ji využívat pro závlivku vegetace či kropení ulic v horkých letních dnech. Ve městech se však stále setkáváme se zažitým pohledem, jenž dešťovou vodu považuje za problém, který je třeba co nejrychleji vyřešit tím, že ji z daného prostředí odvedeme,“ říká Ing. arch. Martina Sýkorová.

Certifikovaná metodika je určena zástupcům měst, kteří chtějí nakládat s dešťovými vodami udržitelněji a pomocí tohoto přístupu podpořit i další městské systémy. Pomáhá zorientovat se v jednotlivých techničtějších i přírodě blízkých opatřeních HDV, popisuje jejich procesní postup od povolení až po údržbu a poukazuje na pozitivní dopady opatření HDV i systému modré a zelené infrastruktury v měřítku celého města i jednotlivých veřejných prostranství.

Metodiky jsou ke stažení zdarma na www.vodavemeste.cz nebo www.atraktivniobec.cz.

[StavbaWEB, 13. 5. 2021]

Všechno, co jste kdy chtěli vědět o vizuálním smogu (ale báli jste se podívat)

Jedním z projektů, kterými spolek Pěstuj prostor a iniciativa Vizuální smog v Plzni veřejnosti letos přiblíží stále silněji rezonující téma vizuálního smogu ve veřejném prostoru, je výstava pod širým nebem, situovaná v sadovém okruhu v Šafaříkových sadech – na dohled od obří „lavičky“, která v posledních dnech upoutala pozornost Plzeňanů. Vernisáž výstavy, na níž se výrazně podíleli studenti zdejší Střední odborné školy obchodu, užitého umění a designu, se uskutečnila v červnu.

„Těžištěm výstavy jsou fotografie studentů, kteří zdokumentovali a zároveň obrazově okomentovali aktuální podobu vizuálního smogu v Plzni. Svými snímky postihli reklamní plochy nejrůznějších velikostí a měřítek, polepy výloh, vývěsní štíty, reklamní lavičky, ale také celé fasády či plachty nákladních aut,“ uvedla autorka výstavy Yvona Kovářová z iniciativy Vizuální smog v Plzni. Studenti „Nerudovky“, které vedly pedagožky školy Tereza Šobrová a Tereza Pejřimovská, navíc výstavě vtiskli i grafickou podobu. Na základě otevřené

výzvy přispěla svými snímky rovněž široká veřejnost. Fotografie prezentované na této výstavě, ale také záběry, které se do výběru nedostaly, zaznamenává tzv. mapa vizuálního smogu dostupná na adrese vizualnismog.plzne.cz/mapa.

Výstava navíc představila i dva koncepční dokumenty, kterými se k řešení problému vizuálního smogu aktivně přihlásilo město a jež v roce 2020 schválila Rada města Plzně: *Manuál reklamy ve veřejném prostoru a Manuál označování provozoven*. „O vznik dokumentů, jejichž cílem je reklamu regulovat a kultivovat prostřednictvím doporučení, a nikoliv represí, se zasloužila právě platforma Vizuální smog v Plzni. Oba materiály, které jdou ve stopách obdobných studií vypracovaných v Brně, Znojmě, Praze či Ostravě, připravil Útvar koncepce a rozvoje města Plzně,“ doplnil Petr Klíma z pořádajícího spolku Pěstuj prostor.

„Podobně jako spolek Pěstuj prostor usiluje i platforma Vizuální smog v Plzni o vznik kvalitního a kultivovaného městského veřejného prostoru, který neztrácí svoji funkci, podobu a symbolický význam pod vrstvami reklamních sdělení, a v němž se architektura nestává levným nosičem banálních informací. Pevně věříme, že k tomu přispěje i tato výstava,“ dodala Yvona Kovářová.

[Pěstuj prostor; StavbaWEB, 1. 6. 2021]

Zkušenosti a know-how architektů a krajinářů lze využít v novém asistenčním programu pro města, obce i obvody

Plzeňský spolek Pěstuj prostor, z. s., sdružující architektky, krajináře a odborníky z různých odvětví, pěstuje prostor i mimo západočeskou metropoli. Svě bohaté zkušenosti a know-how z celé řady zajímavých projektů v krajině a veřejném prostoru už druhý rok předává dál prostřednictvím asistenčního programu.

Jak program funguje? Spolek Pěstuj prostor v dubnu vyhlásil druhý ročník asistenčního programu, jehož prostřednictvím pomáhá městům, obcím,

městským částem a obvodům například s tvorbou koncepčních dokumentů nebo optimálním nastavením projektů. „Připravit kvalitní zadání nebo architektonický projekt není nedosažitelné, ale když máte k ruce odborníka, který vás správně nasměruje, je to rozhodně k nezaplacení – ušetří to spoustu slepých uliček i zbytečně investovaných financí,“ prozradil Marek Sivák, zakládající člen spolku Pěstuj prostor, architekt a odborný konzultant. „Chceme pomoci městům a obcím najít odvahu opustit zavedená schémata a vyzkoušet nové cesty inspirované současnými poznatky a inovativními přístupy. Víme, že první krok je často velmi obtížný nebo se na něj nedostávají potřebné finance – proto jsme za pomoci Ministerstva kultury České republiky připravili tento podpůrný program. Výsledky nejsou vidět hned, ale naším hlavním úkolem není zvelebit jeden konkrétní prostor, jde o to předat potřebné zkušenosti a pomoci tak s desítkami dalších projektů,“ doplnil Sivák, který na programu spolupracuje s dalšími zkušenými odborníky.

Krajinářská architektka Karla Kupilíková se více než deset let podílela prostřednictvím Nadace Proměny Karla Komárka na přípravě a managementu celé řady projektů, které si vysloužily ocenění i kladné přijetí ze strany veřejnosti. Zdařila se například obnova říčního ostrova Santos v Sušici, jenž je oblíbeným místem relaxace i zábavy. Městský lesopark, který se na ostrově nachází, prošel revitalizací v letech 2012–2013 a získal Cenu veřejnosti v soutěži Stavba roku Plzeňského kraje 2013 a stal se i Parkem roku 2014. Spolupracovala také na přípravě projektu a organizaci architektonické soutěže u obnovy nábřeží řeky Loučné v Litomyšli, nebo u revitalizace městského parku Jiráskovy sady v Litoměřicích, který se stal Parkem roku 2017.

Pro úspěch projektu je důležitá také interakce s občany, je třeba zjistit jejich potřeby, odborně je posoudit a zohlednit. Na asistenčním programu Pěstuj prostor proto spolupracuje také sociolog Petr Matoušek, který má bohaté zkušenosti s efektivním nastavováním participace a komunikace s veřejností a s kvalitativními analýzami pro rozvoj veřejných prostranství. Další od-

borníci se případně podílejí podle konkrétní potřeby projektu.

Asistenčním programem prošla například obec Klášter Hradiště nad Jizerou, již odborníci pomáhali s připomenutím historické paměti, plánem údržby a dalšího rozvoje centra obce. „Architekti ze spolku Pěstuj prostor nám nejen velmi vkusně, ale také kreativně pomohli s návrhem úprav okolí obecního úřadu v historické části obce. Vytvořili koncepční dokumenty, které nás provedou postupnou realizací. Oceňujeme zejména profesionální přístup a komplexní péči, kterou tým z Pěstuj prostor projektu věnoval,“ prozradila Michala Mydlářová, zastupitelka obce Klášter Hradiště nad Jizerou, která využila prvního ročníku asistenčního programu pro samosprávy při plánování veřejných prostranství v roce 2020.

Pomoc zkušených odborníků ocenila i starostka Hostovic Ing. arch. Klára Čápková, která potřebovala od spolku Pěstuj prostor pomoci s plánem participace a informováním a komunikací projektů města s veřejností: „V Hostivici jsme se nevěnovali jednomu konkrétnímu projektu, ale obecně fungování vztahu města a veřejnosti. Výborný tým sociologů a architektů nejprve vyhodnotil dosavadní spolupráci města, respektive našeho úřadu s občany. Následovalo školení s doporučeními pro další zapojování občanů do projektů rozvoje města v příštích letech. Na konkrétních projektech návrhu územního plánu a architektonické soutěže na základní školu jsme si vyzkoušeli praktické sestavování komunikačního plánu. Školení probíhalo online, a vzešlé plány se také navrhovaly ve dvou variantách, distančně a prezenčně. Pro město byla vloni vzniklá pandemická situace naprosto nová a doporučení školitelů bylo velkým přínosem.“

[StavbaWEB, 3. 5. 2021]

Investoři budou v Praze stavět podle jednotných pravidel

Pravidla, podle nichž budou developéři v Praze finančně přispívat na občanskou vybavenost, připravuje Magistrát hlavního města Prahy společně se Svazem

městských částí hlavního města Prahy. Dokument otevře cestu pro transparentní a předvídatelný přístup samospráv k investorům a umožní kvalitní výstavbu včetně občanské infrastruktury a dopravní obslužnosti s ohledem na potřeby budoucích i stávajících obyvatel města. Aktuální stav přípravy pravidel spolupráce města a developerů představil náměstek pražského primátora Petr Hlaváček spolu s hosty v online diskusi, která se uskutečnila 26. dubna.

Celopražská pravidla upraví proces jednání s developery, na jehož základě budou město a městské části uzavírat s investory smlouvy týkající se realizace stavebních projektů. Pravidla budou vycházet z magistrátem připravované Metodiky kontribuce investorů do území, která určí výši finančního příspěvku jak dle stávajícího stavu územního plánu, tak zejména podle míry zhodnocení území při změnách územního plánu, které jsou potřebné k uskutečnění developerského záměru. Pokud totiž město v územním plánu například změni nestavební pozemky na stavební, nebo zvýší míru využití pozemků, hodnota těchto pozemků pro developera výrazně vzroste. Zároveň se však území městské části více zatíží a je nezbytné v něm doplnit chybějící nebo rozšířit stávající občanskou vybavenost a další infrastrukturu.

Společné zavádění pravidel pro investory usnadní a do velké míry sjednotí jednání o developerských projektech na území celého města. „Na spolupráci při vytváření pravidel pro developery jsme se shodli v rámci snahy co nejvíce jednat s investory zprůhlednit a zjednodušit jak pro ně samotné, tak pro magistrát a městské části. Je pro nás přitom důležité, aby sto procent příspěvků bylo investováno zpět do dotčeného území. V Praze se díky tomu bude stavět rychleji a přitom kvalitněji,“ uvádí 1. náměstek primátora hlavního města Prahy Petr Hlaváček.

Dokončovaná pravidla mají zlepšit a usnadnit vzájemnou komunikaci i například městskými částmi. „Díky spolupráci Svazu městských částí a Magistrátu nastavujeme transparentnější prostředí pro investory, kteří budou dopředu znát své možnosti, i pro městské části, které

tak získají jednoznačnou vyjednávací pozici s developery. Finanční zátěž související se zajištěním dostatečné infrastruktury, jako jsou například školy a parky, se navíc mezi městské části a investory rozdělí,“ říká místopředsce Svazu městských částí hlavního města Prahy a starostka městské části Praha-Petrovice Olga Hromasová.

Pravidla pro spolupráci s investory v poslední době připravuje stále více českých měst. Na konci loňského roku je jako první statutární město přijala Jihlava, od konce března je má také Brno. „*Naše zkušenosti s přípravou podobných pravidel v dalších městech, jako je Jihlava nebo Brno, ukazují, že pro investory je důležitá předvídatelnost a transparentnost podmínek, které samosprávy na výstavbu ve svém území uplatňují. Výsledkem pak může být zefektivnění výstavby,*“ doplňuje Jiří Nezhyba z advokátní kanceláře Frank Bold Advokáti, kteří se na přípravě pravidel podíleli.

Podle Františka Korbela z advokátní kanceláře Havel&Partners je cílem metodiky win-win model pro město, developery i obyvatele, který zajišťuje spravedlivou dohodu v území, a tím i zvýšení jeho hodnoty a užité kvality pro všechny strany. „*Město nemá být aktivistickým odpůrcem využívání území, ale partnerem pro výstavbu, který srozumitelně definuje požadavky na všechny systémové investory,*“ uvedl Korbel.

Investoři přípravu jednotné metodiky přijímají pozitivně. „*Vítáme veškeré iniciativy, které povedou k vyšší předvídatelnosti při plánování investičních záměrů a sjednocení pravidel napříč celým pražským developerským trhem. Současná roztržitá situace s dopředu nejasnými a nevydefinovanými požadavky je pro soukromé investory, z nichž řada již běžně při realizaci svých projektů veřejnému sektoru přispívá, nepřehlednou a nepředvídatelnou džunglí. Věříme, že nová magistrátní metodika kontribucí pomůže tento stav alespoň částečně napravit,*“ uvádí generální ředitel Skanska Reality Petr Michálek.

„*Míra účasti obce a developera na investicích do infrastruktury či veřejné*

vybavenosti v kontextu nové výstavby je dnes předmětem individuálních diskusí, které nemají legitimní mantinely. Na jedné straně jsou omezené veřejné rozpočty, na straně druhé legitimní právo stavět na pozemku, který je k tomu určen. Vítáme snahu současného vedení Prahy pravidla vzájemné spolupráce stanovit,“ říká o spolupráci Leoš Anderle, místopředseda představenstva a výkonný ředitel Sekyra Group.

Pardubice připravují Zásady pro spolupráci s investory

Vedení města Pardubic zahájilo přípravu Zásad pro spolupráci s investory na rozvoji veřejné infrastruktury, které mají nastavit transparentní pravidla pro vstup developerů do území Pardubic. Město si od tohoto dokumentu slíbilo zefektivnění přípravy a realizace stavebních projektů i lepší zapojení investorů do budování související infrastruktury včetně škol.

„*Poptávka po bydlení a nové výstavbě je v Pardubicích velká a naším úkolem je jít tomuto zájmu naproti. Chceme ale zajistit, aby se stavělo koncepčně a s novou výstavbou vznikala také potřebná veřejná infrastruktura od chodníků a parků až po školky. Připravované Zásady by nám měly pomoci v tom, aby k tomu docházelo za jasných a předem daných podmínek a aby nová výstavba dobře sloužila budoucím obyvatelům a zároveň nesnižovala kvalitu života ve městě pro obyvatele stávající,*“ uvedl primátor Pardubic Martin Charvát.

Výhodou Zásad bude nejen větší informovanost města, ale také představa, co všechno by dané území mělo zahrnovat. „*Princip Zásad spočívá v tom, že povedou investory k tomu, aby informovali město o svých projektech už ve fázi jejich přípravy. Umožní jim to najít s městem shodu, jak by mělo zastavěné území vypadat a jaká bude potřeba související infrastruktury. Ušetří si tím zbytečné průtahy, a tedy i další náklady,*“ vysvětlil Jan Nadrchal, náměstek zodpovědný za rozvoj a strategii.

V Zásadách bude stanoven investiční příspěvek, který má přinést vyvážení podílu města a stavebníků na nákladech, jež vyplynou ze zvýšené zátěže území. „*Celý proces přípravy a koordinace investičních projektů bude pro město i developery transparentnější a rychlejší. Developeri budou mít možnost uhradit investiční příspěvek, který město využije přímo v dané lokalitě, nebo se rovnou zapojí do budování občanské vybavenosti. Velké téma jsou pro nás zejména školky a školy, rádi bychom investory ale také motivovali k budování městské zeleně a dalších prvků modrozelené infrastruktury,*“ uvedl Jakub Rychtecký, do jehož gesce spadá oblast školství.

Podnikatelé ve stavebnictví vznik podobných pravidel vítají. „*Zodpovědní investoři se podílu na budování související infrastruktury nebránili ani dosud a bude určitě dobré, pokud pro výstavbu vzniknou jasná pravidla a celý proces projektové přípravy se zefektivní. To může vedle investičního příspěvku naopak vést ke snížení nákladů a zvýšení dostupnosti bydlení,*“ podotkl Jozef Koprivňanský, předseda představenstva Krajské hospodářské komory Pardubického kraje.

Město chce do konzultací při přípravách Zásad zapojit nejen Hospodářskou komoru, ale také místní investory a Asociaci developerů tak, aby se dosáhlo nastavení takových pravidel, která reálně pomohou k vyšší kvalitě a dostupnosti bydlení. „*Věříme, že otevřenost města Pardubic k přípravě metodiky se odrazí nejen v její kvalitní podobě, ale také v jejím celkovém budoucím přijetí. Potřeba řešit rozvoj lokalit developery a města pro někoho možná paradoxně spojuje. Jakkoli si však uvědomujeme, proč je pro města snazší a praktičtější sáhnout po příspěvcích od investorů, neměli bychom zapomínat na systémovou změnu. Finanční prostředky na to totiž jak developeri, tak budoucí obyvatelé bytů již dnes v nemalé míře platí na daních, jenže tyto peníze nejdou zpět do měst a lokalit, ale ztrácí se ve státním rozpočtu,*“ dodal ředitel Asociace developerů Tomáš Kadeřábek.

[StavbaWEB, 23. 4. 2021]

Praha 10 získá prvních 34 milionů na zlepšení veřejného prostoru

Společnost Crestyl na Desítce vybuduje v rámci projektu Hagibor nejen polyfunkční objekty, ale zároveň investuje takřka 34 milionů na veřejně prospěšné účely. Přesněji řečeno, 34 milionů investuje jen za jednu fázi projektu, příspěvky za další fáze budou následovat. Jde o první příklad finanční spoluúčasti developera s MČ Praha 10 podle nové metodiky. Tu schválilo zastupitelstvo desáté městské části vloni. Metodika představuje transparentní nástroj pro vyjednávání se stavebníky, který stanoví jasná pravidla, jakými by se měli developeři podílet na péči o veřejně prospěšné stavby a prostory na Desítce.

Crestyl, jenž připravuje výstavbu polyfunkčních objektů na Hagiboru, se zároveň rozhodl spolupracovat s MČ Praha 10 podle metodiky „**Spoluúčast privátního sektoru na veřejných výdajích**“. Na Desítce přispěje zejména na opravy budov mateřských a základních škol, na revitalizace parků a dětských hřišť částkou 33 818 400 korun, a to jen v rámci jedné fáze projektu. „V rámci našich projektů nestavíme pouze budovy, ale vytváříme celé nové lokality, i proto se podílíme na rozvoji okolní infrastruktury. Navíc nad rámec investice 34 milionů korun městské části ještě sami v rámci projektu Hagibor investujeme další desítky milionů do vybudování náměstí, nového pěšího bulváru i dvouhektarového parku. Právě na volně přístupný veřejný prostor totiž klademe obrovský důraz. Jeho koncepci na Hagiboru řídí nejvýznamnější krajinářský architekt současnosti Michel Desvigne, který vše spojil do jednoho harmonického celku,“ popisuje Viktor Peška, obchodní ředitel společnosti Crestyl.

Od schválení metodiky spoluúčasti absolvovala radnice MČ Praha 10 četná jednání a má už příslibenou spolupráci od řady dalších developerů. „Už nyní, na samotném začátku platnosti metodiky, se tedy bavíme o finančních prostředcích v řadech desítek milionů, které půjdou na kultivaci veřejného prostoru a zlepšování veřejných služeb. Do budoucna se může jednat

o prostředky ještě mnohem vyšší. Naši prioritou jsou přitom v minulosti zanedbávané investice do škol, školek, parků a dětských hřišť,“ vypočítává místostarosta MČ Praha 10 Martin Valovič, který vznik metodiky prosadil a jenž má v gesci právě územní rozvoj a podporu podnikání.

„Metodikou se nám podařilo do té doby neprůhledný proces narovnat a dát jednání naší městské části s developery jasná pravidla. Dokument vznikl ve spolupráci s ČVUT a přehledně stanovuje, jaký příspěvek vzhledem k podlahové ploše záměru na jednotlivé projekty připadá,“ říká místostarosta Valovič. „Přestože příspěvek je dobrovolný, sami developeři na jeho úhradu bez problému přistupují a oceňují předvídatelnost procesu a jeho transparentnost. Garantujeme jim, že jejich peníze do poslední koruny použijeme na domluvené veřejně prospěšné účely,“ dodává Martin Valovič.

[StavbaWEB, 31. 5. 2021]

Nová podoba Florence: Soutěže se zúčastní pět věhlasných týmů

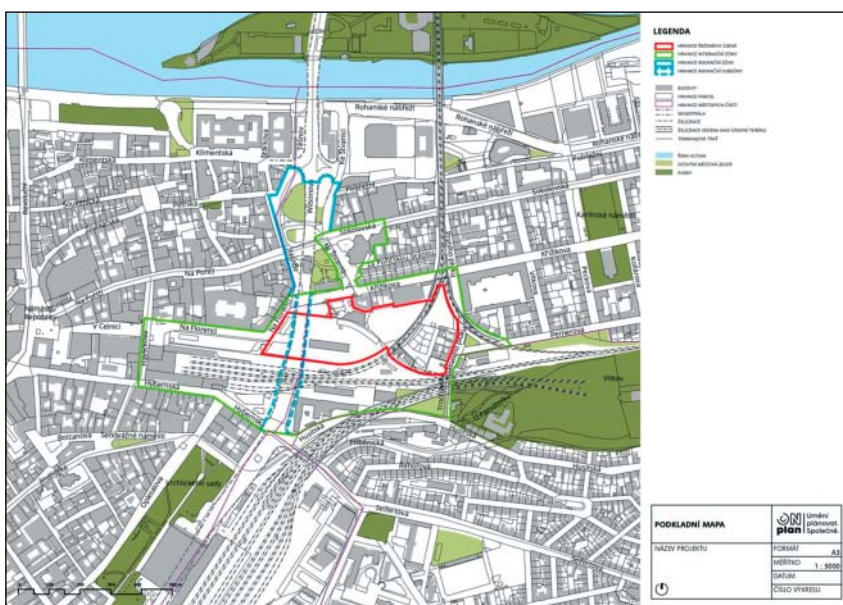
Mezinárodní porota vybrala pět týmů, které se zúčastní soutěže na novou podobu Florence. Z této dopravní křižovatky a železničního brownfieldu se má stát multifunkční čtvrť, která na-

bídne bydlení, obchody, dopravní terminál, kancelářské prostory i místa pro trávení volného času. Do urbanistické soutěže Florenc 21 se zapojí multidisciplinární týmy, mezi nimiž je i světově známé dánské architektonické studio BIG (Bjarke Ingels Group) nebo česká studia A69 a UNIT architekti. Návrhy budou představeny letos v listopadu.

O účast v soutěži usilovalo celkem 57 týmů z Evropy, Asie a Severní Ameriky. Porota tak stála před těžkým úkolem vybrat pět nej kvalifikovanějších. Účastníky teď čekají dvě fáze soutěže, během kterých proběhnou tři soutěžní workshopy. Z nich pak vzejde pět návrhů, ze kterých bude na konci roku vybrán ten nejlepší.

„Hlavním kritériem při posuzování portfolií a složení týmu byla jejich zkušenost s obdobnými úkoly, tedy urbanistickým návrhem jádrové oblasti metropole, která je zároveň i multimodálním dopravním uzlem. Díky dobrému úsudku poroty tak nakonec nebyly vybrány automaticky ta nejslavnější jména, ale týmy, které mají právě s takovým typem projektů největší zkušenosti,“ vysvětlil Petr Návrát z kanceláře ONplan, která soutěž organizuje.

Švýcarské konsorcium urbanistické firmy **aps architecture**, krajinářského ateliéru **Girot** a dopravních inženýrů **IBV Hüslér** bylo porotou hodnoceno jako velmi zkušená sestava odborníků.

Území Florence

Zdroj: IPR Praha

Spojuje je jejich působení na světově proslulé vysoké škole ETH Zürich. V portfoliu se prezentovali několika urbanistickými návrhy čtvrtí v návaznosti na železnici jako je projekt Zollstrasse Zürich.

Porota nevyřadila všechny tzv. „starchitects“. Soutěže se zúčastní dánská firma **BIG** vedená Bjarkem Ingelsem s pomocí českého partnera **A8000**. Ta ve svém soutěžním portfoliu představila například projekt kombinované spalovny s teplárnou a elektrárnou Copenhagen v Kodani, která vyrábí energii z odpadu a na jejíž střeše je sjezdovka. BIG se podílel také na přestavbě jedné z etnicky nejrozmanitějších čtvrtí v Kodani, kde vytvořil veřejný prostor s názvem Superkillen.

S urbanistickými návrhy v evropských metropolích má bohatou zkušenost i nizozemské konsorcium architektů a urbanistů **Cie**. s krajinářskou kanceláří **LOLA** doplněné o mladý brněnský ateliér **M2AU**. Konsorcium se prezentovalo master plánem pro revitalizaci amsterdamské přístavní čtvrti NDSM nebo krajinářsko-urbanistickým návrhem pro čtvrt' Feyenoord City v Rotterdamu.

Druhým zastoupením Nizozemska je tým ateliérů **ZUS [Zones Urbaines Sensibles]** a **Space&matter**, který se proslavil urbanistickými projekty iniciovanými takzvaně zespodu, tedy samotnými architekty nebo obyvateli území. V portfoliu se prezentoval návrhem přestavby nádraží v Luzernu nebo čtvrtí Smakke-laars Park při utrechtském nádraží. Mezi jejich projekty patří i návrh revitalizace brownfieldu Klaprozenbuurt v Amsterdamu nebo oslavovaný kreativní distrikt De Couvel. Tým je doplněn o dopravní inženýry z Royal HaskoningDHV.

Porota velmi vysoko hodnotila i přihlášku konsorcia vedeného českými kanceláři **UNIT architekti** a studia **A69 – architekti** ve spolupráci s britskou firmou **Marko and Placemakers**. V portfoliu se prezentovali projektem revitalizace Smíchova a návrhem terminálu Smíchovského nádraží nebo vítězným návrhem mezinárodní soutěže Budoucnost centra Brna.

„Máme za sebou důležitý krok soutěže, ale také celého procesu transformace území Florence a doufáme, že nastavený proces poběží i nadále tak, jak bylo mezi všemi aktéry na jeho počátku dohodnuto. Vybrali jsme pět vysoce kvalitních týmů, které se, jak věříme, stanou našimi partnery při hledání správného řešení a pomohou nám dále naplňovat sdílenou dlouhodobou strategii, na jejímž konci je modernizované autobusové nádraží jako užitečná a důležitá součást struktury města.“ uvedl Pavel Vráblík z představenstva společnosti ČSAD Praha holding, která je jedním ze zadavatelů soutěže.

Zadní dvorek centra Prahy i významný dopravní uzel

Florenc je dnes významnou křižovatkou dopravních spojení celoevropského významu. Protíná se zde autobusová, železniční i tramvajová doprava a celou oblast obsluhují dvě linky metra. Lokalitu ale tvoří několik nefunkčních a špatně prostupných ploch, které vyžadují proměnu. Okolí autobusového nádraží trpí zejména nejasným vymezením zástavby, nevhlednými veřejnými prostranstvími, bariérami pro chodce i absencí kvalitní zeleně.

„Již v minulosti bylo na toto území zpracováno několik urbanistických studií, avšak nedošlo u nich k dostatečně široké shodě všech aktérů. Právě proto jsme s klíčovými vlastníky v území ČSAD Praha holding a Masaryk Station Development dospěli k názoru, že nejlepším řešením bude uspořádat mezinárodní urbanistickou soutěž, která navrhne jeho budoucí podobu,“ říká první náměstek primátora Petr Hlaváček.

Soutěžní týmy mají do urbanistického návrhu integrovat již schválené projekty v území. Kromě modernizace stanice Masarykovo nádraží se jedná o rekonstrukce ulic Na Florenci a Na Poříčí, v současnosti realizované projekty Florenc Gate v Křížíkové ulici nebo stavba od kanceláře Zaha Hadid Architects podél ulice Na Florenci.

„Pro Prahu je rozvoj transformačních ploch naprosto zásadním krokem. I proto mě těší, že budoucí podoba Florence vznikne formou soutěžního workshopu, v jehož porotě zasednou odborníci

z různých oblastí.“ říká ředitel IPR Ondřej Boháč.

Nová čtvrt' místo nefunkčního brownfieldu

„Cílem urbanistické soutěže je najít návrh pulzující čtvrti se smíšeným využitím. Mají zde vzniknout nové byty, obchody i služby. Jádrem projektu by měla být kvalitní veřejná prostranství se zelení pro trávení volného času,“ říká starosta Prahy 1 Petr Hejma. Většinu pozemků vlastní společnosti Masaryk Station Development, která chce na Florenci vytvořit soběstačnou městskou čtvrt' a zacelit jizvu stávajícího brownfieldu, a ČSAD Praha holding, jehož záměrem je integrovat autobusový terminál do městské struktury a zvýšit komfort cestujících.

„Vzhledem k faktu, že se většina tohoto celoměstsky významného projektu nachází na území městské části Prahy 8, rádi bychom do soutěže vnesli i náš pohled, a to v současné době velmi diskutované téma dostupného bydlení pro rodiny. Přejeme si, aby i tento projekt myslel na dostupnost, nestal se skanzennem luxusního bydlení a tím vysídlování centra Prahy, jak se tomu již několik let děje. Proto budu jako zástupce městských částí v porotě této soutěže prosazovat i tento důležitý aspekt,“ říká radní pro strategický rozvoj Prahy 8 Tomáš Hřebík.

Mezinárodní soutěž Florenc 21 má pomoci ke vzniku nového všeobecně přijímaného návrhu, který splní cíle v oblasti udržitelné mobility a adaptace na klimatickou změnu. Vítězná urbanistická studie stanoví rozsah zástavby a využití a podobu veřejného prostoru. Stane se také podkladem pro změnu územního plánu.

„Z pozice spoluzadavatele soutěže hodnotíme portfolio přihlášených, jejich počet a porotou finálně vybrané soutěžící týmy jako velký úspěch. Chceme poděkovat zástupcům hlavního města Prahy a zúčastněných městských částí za plnou projevenou podporu, bez které by takový výsledek nebyl. Je evidentní, že navzdory obecné skepsi je spolupráce mezi privátní a veřejnou sférou možná. Věříme, že i konečné návrhy, které očekáváme ke konci roku, zásadně přispějí ke změně této lokality v moderní

městskou čtvrť,” uvedl k výběru zástupce Masaryk Station Development Petr Palička.

Zapojit se může i veřejnost

K nové podobě Florence se může vyjádřit i veřejnost. Do 5. května probíhalo shromáždění informací o území, a to jak přímo na Florenci prostřednictvím infostánku tak on-line formou pomocí inovativního mapového dotazníku na stránkách soutěže. Takto získané komentáře budou shrnuty v publikaci *Informace o území*, kterou získají účastníci soutěže před prvním workshopem.

Druhá možnost, jak se veřejnost může zapojit do soutěže, bude na podzim. Po odevzdání v druhém kole budou všechny návrhy představeny na výstavě a veřejnost bude mít možnost ke každému návrhu podat komentář. Ty budou následně zpracovány do zprávy pro porotu soutěže jako jeden z podkladů pro hodnocení návrhů a vybrání vítěze soutěže. Více informací o projektu naleznete na www.florenc21.eu

[StavbaWEB, 11. 5. 2021]

Nová čtvrť v Táboře

Vítězný návrh urbanistického soutěžního workshopu na místě bývalých kasáren Jana Žižky v Táboře navrhuje doplnění parku zeleným pásmem pro aktivní trávení volného času a zástavbou charakteru na pomezí blokové a rostlé struktury. Byty tu budou mít různé standardy – soukromé i nájemní bydlení. Čtvrť se stane domovem přibližně pro dva tisíce obyvatel a nabídne nová pracovní místa. Dvorce mají ambici stát se aktivním místem k setkávání stávajících i nových obyvatel.

Město Tábor zorganizovalo urbanistickou soutěž ve formě workshopu na novou obytnou čtvrť Dvorce. Diskuse rozebíraly samotné zadání, koncept a také ideální parametry pro návrh zástavby a veřejných prostranství. Porota složená ze zástupců města, architektů a přízvaných expertů vybrala z pěti návrhů tým Norma architekti+Sporadical+Steiner&Malíková.

Význam workshopu zhodnotil starosta města Štěpán Pavlík: „Urbanistický workshop byl téměř dobrodružnou poutí za hledáním podoby nové zástavby. Jsem rád, že pomyslně zlatou medaili získalo řešení, které přinese Táboru jedinečný veřejný prostor. Kromě toho navrhuje způsob uspořádání bydlení hodný 21. století. Mísí rozličné formy bydlení: od komunitního nájemního či studentského přes koncentrované townhousy s vlastními zahradami, se sektorem viladomů s lodžemi až po městské bytové domy se širokou škálou typů prostorů. Řešení parku se srdcem v podobě vodní hladiny je skládkou zeleně, vody a stezek, kde najde místo i skatepark, psí hřiště a plácky pro sportování i zahradničení. Důstojné místo zůstane památníku. Těšíme se na další kroky přetavení návrhu v realitu. Předpokládáme etapizaci výstavby po dobu 15 let. Věříme, že vznikne čtvrť s jedinečnou identitou, kde se lidé rádi usadí.“

Cílem vítězného návrhu je vytvoření rovnováhy mezi krajinou a městem, mezi člověkem a přírodou. A to jak v měřítku celého regionu a města, tak z perspektivy každého jednotlivého člověka. Návrh je postavený na třech pilířích udržitelnosti: na environmentálním, ekonomickém i sociálním. Jedna z prvních otázek byla: „Kde se ti lidé vezmou?“ Tábor se má stát konkurenceschopným městem, přitáhnout obyvatele z celého regionu a předpokládá se, že vzhledem k dostupnosti bydlení i z Prahy.

„Okouzlili mě místní lidé a jejich aktivity. Výsledkem našich analýz bylo zacílit i na kreativce. Tábor má v tomto

směru velkou tradici, z archivů se na nás valili Tábořané bruslící, lyžující, stavějící most, tančící, hrající, nestagnující. Dnes zde kulturně výborně fungují festivaly *Transforma* a *Tabook*, *Táborská setkání*, iniciativa *Táborské dvorky*. Na tuto energii jsme se napojili,” říká Jana Moravcová, která vítězným tým vedla.

Demografie byla základním kamenem návrhu, nová čtvrť má být pro všechny: rodiny, mladé páry, seniory, studenty, zaměstnance města, lékaře a zdravotníky. Bude otevřená pro obyvatele z okolí, má přitáhnout i lidi z regionu. Kromě standardní občanské vybavenosti zde budou mateřská škola, vyšší střední a vysoká škola, spolkový dům pro zájmové aktivity a kulturu. V parku je naplánován skleník a komunitní zahrada, také sportoviště a různé druhy odpočinkových zón. A to vše je nakombinováno tak, aby se zhodnocením ploch na bydlení pokryly náklady na veřejný prostor a konečná bilance byla pro město plusová.

Tým, mezioborová spolupráce

Výzvou bylo seskládání a zkoordinování multioborového týmu v krátkém čase. Podařilo se skloubit potřeby a požadavky různých odvětví do mnoho-
vrstevnatého celku. Kromě architektů (Norma architekti a Sporadical), kteří tým řídili a stmelovali, a krajinářských architektů (Steiner & Malíková), se uplatnili ekonomové (4ct), humánní geograf (Slavomír Ondoš), odborníci na technickou, dopravní (sinpps, Jan Božovský) a modrozelenou infrastrukturu (JVprojektVH, Jiří Vítek), grafická designérka z hlediska vizuální

Nová čtvrť v Táboře – návrh (Norma Architekti, Sporadical)

identity (Kateřina Koňata Dolejšová), správnou atmosféru se podařilo vystihnout vizualizacemi Ondřeji Teplému.

Na soutěž má navázat územní studie, která bude řešit regulační podmínky, dopravní a technickou infrastrukturu, formy zástavby a etapizaci. Územní studie bude městu sloužit jako územně plánovací podklad pro rozhodování.

[StavbaWEB, 15. 6. 2021]

Konference Nová dimeze

Konference, kterou pořádá v Praze ve dnech 25. až 28. srpna 2021 Evropská asociace pro architektonické vzdělávání (EAAE) a Fakulta architektury ČVUT v Praze, zahájila registraci. Akce s tématem vzdělávání architektů, urbanistů a krajinářských architektů bude probíhat hybridní formou. EAAE (European Association for Architectural Education) je mezinárodní organizace, která sdružuje přes 130 evropských škol architektury. Jejím posláním je zlepšovat kvalitu vzdělávání architektů a společnou politiku architektury v Evropě a podporovat diskusi a výměnu informací v oblasti architektonického vzdělávání a výzkumu.

Konferenci s názvem Nové dimenze organizuje Fakulta architektury ČVUT v Praze, na přípravě se podílí Fakulta umění a architektury Technické univerzity v Liberci, Fakulta architektury VUT v Brně a ARCHIP.

Téma se zaměří především na reflexi zvětšování měřítka a prolínání disciplín v praxi a vzdělávání. „*Stojíme na prahu nové dimenze naší profese, kdy se zvětšuje měřítko našich zásahů a vlivů na prostředí a je nutné se na naši práci a vzdělání podívat komplexněji, z hlediska prolínání disciplín,*“ představuje teze konference děkan Fakulty architektury ČVUT prof. Ladislav Lábus.

Konference se zúčastní přibližně 150 hostů z evropských škol poskytujících vzdělávání v oblasti architektury, kteří budou diskutovat o těchto klíčových tématech:

- Role architekta: jak ovlivňují nové rozměry environmentálních a sociálních problémů naše chápání role architekta ve společnosti a proces návrhu.
- Princip univerzálnosti: jak lze zachovat princip univerzálnosti architektonického vzdělávání v kontextu rostoucí složitosti naší společnosti.
- Překrývání profesí: jak by architektonické vzdělávání v prostředí překrývajících se povolání mělo připravit studenty na nové dimenze naší profese.

Konference je plánována jako hybridní, část účastníků bude fyzicky přítomná a část se bude připojovat online prostřednictvím eventové platformy. „*Konference EAAE mají dlouhou tradici jako platforma pro kritickou debatu i pro setkávání a navazování důležitých mezinárodních kontaktů. Všichni se těšíme na fyzické setkání s kolegy z evropských škol. Díky hybridní verzi se budou moci zúčastnit hosté, kterým situace nedovolí cestovat,*“ vysvětluje předseda organizačního výboru a člen řídící rady EAAE doc. Dalibor Hlaváček.

Registrace probíhá na webových stránkách konference pod odkazem eaae-2021.fa.cvut.cz/register.

Kompletní informace včetně podrobného programu a doprovodných aktivit jsou k dispozici na webových stránkách konference eaae2021.fa.cvut.cz.

[StavbaWEB, 3. 6. 2021]

TISKOVÉ ZPRÁVY

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Ministerstvo pro místní rozvoj představilo výsledky projektu OECD na téma dostupnosti bydlení v České republice

Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) provedla ve spolupráci s Ministerstvem pro místní rozvoj ČR během srpna a září 2020 průzkum v 1 877 českých obcích zaměřený na sběr dat o trhu bydlení a politikách bydlení na úrovni obcí. Výsledky šetření, spolu se závěry a doporučeními pro Českou republiku, byly 23. června 2021 prezentovány na online konferenci organizované MMR, které se zúčastnili zástupci OECD (Lamia Kamal-Chaoui, velvyslanec ČR při OECD Petr Gandalovič), Evropské komise (Mario Nava, Anna Athanasopoulou), která projekt finančně podpořila, a dvou českých měst, která se podílela na průzkumu – Plzeň (Karolína Vodičková) a Olomouce (Michal Majer). Výstupem průzkumu je závěrečná zpráva ukládající šest doporučení pro Českou republiku.

„*Bydlení neustále zdražuje a Česká republika není výjimkou. Jedná se o naléhavé téma, které zasahuje téměř všechny obory. Je s ním provázaná kvalita života i pracovní místa. Proto jsme rádi, že nám OECD poskytla nezávislé experty se zkušenostmi z jiných zemí a přinesla cenná doporučení na zlepšení stávající situace,*“ uvedla náměstkyně pro řízení sekce koordinace evropských fondů a mezinárodních vztahů MMR Daniela Grabmüllerová.

Závěrečná zpráva vycházející z unikátního šetření OECD identifikuje zásadní problémy dostupnosti bydlení v České republice a poskytuje šest klíčových doporučení na zlepšení stávající situace v napříč celou zemí, a zároveň konkrétní doporučení cílená přímo na pilotní města projektu Plzeň a Olomouc. Výsledky uvedla Lamia Kamal-Chaoui, ředitelka Centra pro podnikání, malé a střední podniky, regiony a města OECD. Mezi komplexní doporučení patří:

- Nasměrování rozvoje bydlení k městským oblastem, kde je vysoká poptávka po bydlení.
- Poskytování širšího spektra alternativ k vlastnickému bydlení.
- Posílení nabídky sociálního bydlení.
- Zajištění toho, aby nejzranitelnější domácnosti měly přístup k odpovídajícímu bydlení.
- Zavedení metropolitního přístupu k bydlení (včetně sociálního), dopravě a územnímu plánování.
- Účinnější využívání fiskálních a finančních nástrojů na podporu dostupnosti bydlení.

Kromě výsledků projektu expertů z OECD byla představena i Koncepce bydlení České republiky 2021+, která byla schválena vládou České republiky 12. dubna 2021. Koncepce vychází z analýzy OECD a reaguje na její doporučení. Výsledkem jsou 4 cíle, 11 opatření a více než 50 úkolů, které si kladou za cíl zajištění dostupnosti bydlení zejména pro zranitelné skupiny obyvatel.

Oficiální závěrečná zpráva projektu OECD je v anglickém jazyce dostupná na: *Housing Affordability in Cities in the Czech Republic | en | OECD*. Český překlad stěžejních bodů zprávy bude zveřejněn na webu Ministerstva pro místní rozvoj.

Záznam konference je ke zhlédnutí na: <https://www.youtube.com/watch?v=-8Cv0DWP98O8&t=290s>

[MMR, 23. 6. 2021]

Národní plán obnovy, Strategie regionálního rozvoje nebo podoba politiky soudružnosti po roce 2020

V Praze se ve dnech 23. a 24. června již po sedmnácté setkali nejdůležitější aktéři regionálního rozvoje z celé ČR. Vzhledem ke stále trvající epidemické situaci byla pouze část hostů přítomna fyzicky v prostorách Ministerstva pro místní rozvoj, ani to však účastníkům nezabránilo rozvíjet zajímavou a užitečnou diskusi. Přispěli k ní i řečníci připojení prostřednictvím online nástrojů.

„Česká republika opět stojí před řadou výzev, jednou z nich je nastartování – kvůli pandemii – částečně restrukturalizované ekonomiky, prostřednictvím vhodně podpořených projektů, a to takových, které do budoucna nebudou bránit plnit klimatické cíle, podpoří chytré veřejné investování a pomohou řešit ekonomické i sociální otázky. Velké naděje nyní vkládáme do Národního plánu obnovy a schváleného Akčního plánu Strategie regionálního rozvoje. Ten zahrnuje aktivity včetně návrhu finančních prostředků zaměřené například na podporu hospodářsky a sociálně ohrožených regionů. Pro všechny tyto naše cíle jsou důležité územní partneři, spolupráce a otevřená komunikace. Jsem rád, že tato platforma, kterou ministerstvo před více než pěti lety zřídilo, dává prostor pro fungování této partnerské spolupráce a jsem přesvědčen, že pozitivně ovlivňuje rozvoj našich regionů,“ říká náměstek sekce regionálního rozvoje a cestovního ruchu MMR David Koppitz.

Územním partnerům se tak po více než půl roce opět otevřela příležitost diskutovat s ministerstvy podobu jednotlivých operačních programů (dále jen OP) pro nové programové období 2021–2027. A nejen to. Tématem plenárního zasedání bylo také představení dokumentu územní dimenze v OP 2021+ (tzv. ÚDOP), který zohledňuje odlišné potřeby regionů ČR a vhodně cílí zdroje pro financování projektů z jednotlivých OP. Tradiční programy jsou nově posíleny o Operační program Spravedlivá transformace. Ten má za cíl zmírnit nežádoucí dopady související s postupným útlumem těžby uhlí v Karlovarském, Ústeckém a Moravskoslezském kraji. Jednotlivé komory NSK – komunitně vedeného místního rozvoje (CLLD), urbánní (ITI a IPRÚ) a regionální – se věnovaly konkrétním tématům rozvoje venkova, měst a regionů, včetně využití integrovaných nástrojů při rozvoji území. V rámci komory CLLD rezonovalo téma přípravy a realizace nástroje CLLD v období 2021+, a také byly představeny úspěšné projekty CLLD realizované v jednotlivých regionech v programovém období 2014–2020. Komora urbánní se věnovala především stavu příprav integrovaných územních stra-

tegií využívající nástroj Integrované územní investice (ITI) s cílem dosáhnout brzkého schválení těchto strategií, a tedy včasného zahájení čerpání z evropských fondů. Urbánní komora taktéž řešila další kroky a úkoly spojené s nedávno schválenou koncepcí Smart Cities. V komoře regionální se územní partneři společně se zástupci ministerstev věnovali pokroku ve zpracování regionálních akčních plánů (RAP), řešení rozvoje hospodářsky a sociálně ohrožených území (HSOÚ) a nedávno vytvořeného informačního systému projektových záměrů (ISPZ). V souvislosti s projekty byl blíže představen nový nástroj Territorial Impact Assessment (TIA), který pomáhá (nejen obcím) vyjádřit očekávané územní dopady plánovaných projektů, ale také politik v oblasti environmentální, ekonomické či sociální.

[MMR, 24. 6. 2021]

Digitalizované stavební řízení přinese moderní stavebnictví 21. století

Ministerstvo pro místní rozvoj chystá výběrová řízení na důležitou komponentu plánované digitalizace, která je zásadní součástí nového stavebního zákona. Usnadní stavební řízení pro stavebníky i úředníky, kteří díky ní zvládnou více žádostí v předem stanovených lhůtách. Ty zároveň bude možné sledovat díky transparentnímu systému, který umožní jednoduchou dohledatelnost všech podaných žádostí.

„Každý stavebník vše vyřídí jednoduše elektronicky, bez nutnosti datové schránky, další administrativy či jakýchkoli vícenákladů nebo cestování. Lhůty si budou lidé moci hlídat pomocí muset obcházet stavební úřady se štosy papírů. Kdo však nechce nebo nemůže, nemusí výhod elektronické komunikace s úřady využít a dokumentaci bude moci odevzdat v listinné podobě,“ uvedla ministryně pro místní rozvoj Klára Dostálová.

Navzdory neustálým inovacím a pokrokům v informačních technologiích

i v oblasti e-Governmentu po celém světě zůstalo stavební řízení v Česku uvězněno v dobách papírových Zlatých stránek. Úřady dnes vyžadují žádost o stavební povolení, projektovou dokumentaci, závazná stanoviska dotčených orgánů, vyjádření vlastníků veřejné dopravní a technické infrastruktury, to vše v papírové podobě. Ve výsledku pak stavebníci na stavební úřady a dotčené orgány (jako jsou památkáři, ochrana životního prostředí nebo inspektorát práce) chodí se štosy papírů. Nový stavební zákon to konečně hodlá změnit a nastolit moderní stavební řízení hodné 21. století. Rychle, transparentně a levně.

Základním komunikačním prostředkem bude Integrovaná platforma stavebního řízení a Portál stavebníka. Právě na Informační systém integrované platformy ministerstvo chystá výběrové řízení, které bude zahájeno hned po kontrole podkladů ze strany Centra pro regionální rozvoj ČR. Podklady pro soutěže na ostatní systémy jsou ve fázi přípravy a budou brzy následovat.

Stavebník bude prostřednictvím této platformy vyřizovat všechny povinné náležitosti žádosti o povolení stavby od podání žádosti o vyjádření k existenci inženýrských sítí a jejich ochranných pásem až po žádost o povolení stavby včetně projektové dokumentace. Získá přístup k interaktivním formulářům, které jej provedou žádostí, k notifikacím či kalendáři průběhu řízení. Projektovou dokumentaci a přílohy bude možné podat v digitální podobě ve standardizovaných formátech (PDF, DWG a BIM), aby bylo možné jejich další využití. Všechny úkony stavebního úřadu budou v informačních systémech zaznamenány, což umožní snadnou kontrolu a transparentnost. Každá stavba obdrží

své „rodné číslo“, pomocí něhož bude možné sledovat její vývoj.

Digitalizace ulehčí život nejen stavebníkům, ale i zaměstnancům stavebních úřadů, kteří tak budou schopni vydávat stavební povolení ve stanovených lhůtách bez dalšího protahování. Do spisu budou moci nahlížet účastníci řízení a dotčené orgány a budou jej používat pro komunikaci se stavebním úřadem. Veškerá dokumentace bude pouze jedna a všichni tak budou nahlížet a připomínkovat pouze do jedné jediné verze.

Na digitalizaci stavebního řízení a územního plánování od Evropské unie získáme v rámci Integrovaného regionálního operačního programu (IROP) a Národního plánu obnovy dotace ve výši více než 2 mld. korun. Celý proces chceme zdigitalizovat do července roku 2023, přičemž jednotlivé služby budou nabíhat postupně. Ještě před zavedením kompletní digitalizace budou realizovány dílčí projekty, jako je digitalizace vybraných elektronických formulářů a služby hromadně podatelny umožňující komunikaci stavebníka se správci technické infrastruktury. Plně zakotvení digitalizace stavebního řízení do legislativy bude realizováno prostřednictvím nového stavebního zákona.

[MMR, 18. 6. 2021]

EU schválila legislativní balíček klíčový pro programové období 2021–2027

Evropská unie schválila sadu dokumentů, které jsou zásadní pro chod nového programového období 2021–2027. Jedná se mimo jiné o nařízení o společ-

ných ustanoveních (tzv. obecné nařízení), které nastavuje pravidla pro evropské fondy z rodiny politiky soudržnosti, z nichž budou čerpat české národní programy. Součástí balíčku jsou i specifická nařízení pro jednotlivé fondy. Jedná se tak o další krok nutný k rozběhnutí nové unijní sedmiletky.

„Programové období 2021–2027 znamená pro Českou republiku velkou výzvu i velké možnosti. Musíme se vyrovnat s dopady pandemie, ale i s měnícími se prioritami Evropské unie, jako je větší důraz na boj s klimatickou změnou a digitalizací. Chceme investovat a povzbudit ekonomiku. Během více než tříletého vyjednávání se podařilo prosadit některé z priorit České republiky – vyšší míru spolufinancování – v některých případech až na 85 %, flexibilnější tematickou koncentraci či pružnější možnost přesunu prostředků mezi jednotlivými fondy,“ uvedla ministryně pro místní rozvoj Klára Dostálová.

Na začátku března schválila vláda alokace jednotlivých programů nového období. Vstup nové legislativy v platnost umožní ČR v průběhu léta dokončit jejich přípravu a zahájit formální schvalování programů ze strany Evropské komise. V srpnu pak ministryně pro místní rozvoj plánuje předložit vládě ke schválení Dohodu o partnerství.

První výzvy spadající pod nové programové období 2021–2027 by mohly být v některých programech vyhlášeny na konci tohoto roku; většina výzev by se pak začala vyhlášovat v první polovině roku 2022.

Dokumenty jsou zveřejněny v úředním věstníku EU.

[MMR, 30. 6. 2021]